

Vej for at slaa ind paa noget andet. Jeg er ikke helt sikker paa, om det ikke vilde være at foretrække at beholde dette Aars Forberedelse hos en Lærer eller i en Skole, hvor der er mange Børn og flere Lærere — for det kan det jo lige saa godt være —, i Forbindelse med en 3-aarig Uddannelse i Stedet for en 4-aarig Uddannelse, hvor denne Skoletjeneste under en Lærers Vejledning er sløftet. Jeg tror i alt Fald, at det nøje skal overvejes, hvilken Vej man her skal slaa ind paa, og det bliver ogsaa nok et af de Emner, der vil blive stærkt drøftet i det kommende Udvalg.

Jeg skal saa gøre et Par Bemærkninger om Fællesundervisningen af Kvinder og Mænd, som Lovforslaget jo forudsætter. Jeg kunde ønske, at Udtrykkene angaaende dette Punkt blev valgt med en saadan Ubestemthed, at der blev givet Administrationen en vis Bøjelighed overfor dette Spørgsmaal, baade af økonomiske og for Resten ogsaa pædagogiske Grunde. Det er jo en given Sag, at det vil være billigere at have Lærerskoler, hvor der uddannes kvindelige Lærere, og andre, hvor der uddannes mandlige Lærere, idet det kan blive en ret dyr Historie, hvis der for et mindre Antal kvindelige Lærere skal indrettes særlig Undervisning baade i Husgerning og Haandgerning. Det vil kræve baade dyrere Lærerkrafter og større Lokaler, men denne særlige Undervisning kunde man maaske knytte til et eller flere Seminarier og derved økonomisere noget. Hvor meget jeg end holder af Fællesundervisning for Børn — jeg tror, den er paa sin Plads op til 15—16 Aars Alderen —, er jeg ikke saa sikker paa, at Fællesundervisning i Ungdomsalderen, fra 18 til 21 Aars Alderen, er saa heldig. Jeg tror, der let kan komme et erotisk Element ind i Seminarier, hvor der er fælles Undervisning for mandlige og kvindelige Lærere, et Element, som ikke vil være af pædagogisk Værdi, men som i ikke ringe Grad vil sinke deres Arbejde.

Saa kommer jeg til Fagtrængselen. Her kan jeg slutte mig til det ærede Medlem Hr. Valdemar Nielsen. Sidst der var Tale om Optagelsesprøven til Seminarierne i 1913 eller 1912, talte vi om det fæle Eksamensvæsen, der som Mare rider vor Ungdom i dette Land. Naar vi taler om Eksamen og har brugt Sprogets stærke Ord mod dette Eksamensvæsen, og naar vi kommer til at faa en Lov ud af det, ender det gerne med, at vi faar en Eksamen til, selv om vi forinden virkelig skulde være i Besiddelse af en vis Opfindsomhed for at finde ud af, hvor denne skulde anbringes, og det skulde saamænd ikke

undre mig, om det ved dette Forslag om Lærerskolen, efter at vi har faaet de traditionelle Forbandelser af det preussiske eller kinesiske Eksamensvæsen, som jeg heller ikke holder af, endte med, at vi blev beriget med en Eksamen til ved Seminariernes anden eller tredje Klasse, hvor der altsaa skal være en Deling, enten det bliver et 3-aarigt eller 4-aarigt Seminarium. Nu kan vi se; det kan være, at man spaar ilde, men jeg vil i alt Fald bede om, at man er opmærksom paa, at man ikke kommer ud for dette meget tragiske Tilfælde en Gang til, at vi samtidig med, at vi er saa enige om, at vi har Eksaminer nok, bliver enige om, at det er bedst, at vi faar en til, for at det kan blive fuldkomment. Altsaa, jeg vil gerne bede om, at vi ikke faar saa bestemte Udtryk i Loven vedrørende Fællesundervisning, saaledes at Administrationen kan skønne over, hvilken Ordning der bedst kan gennemføres. Horats siger en dybsindig Bemærkning i en jævn og simpel Form: at fordi det nu er saadan, er det ikke sikkert, at det bliver ved at være saadan; det vil sige, vi lever i en foranderlig Verden. I længere Tid har det været højeste Mode, at vi skulde have fælles Undervisning op gennem hele Undervisningen, og at Mænd og Kvinder skulde have samme Uddannelse. Men har man lidt Evne til at lytte til Tidens Tanker paa det Omraade, vil man vide, at der er ved at gro lidt op om, at det er maaske ikke sikkert, at det er den sidste og fuldkomneste Visdom, der er blevet doceret, men at der alligevel er en saadan Forskel mellem de to Køn, deres Evner og deres Arbejde, at det maaske kunde være rigtigt, at der kunde blive taget noget Hensyn dertil ogsaa ved vore Lærerskoler. Derfor vil jeg have, at Udtrykket i Loven bliver saadan, at man, hvis der skulde komme nye Tider, nye Strømninger, som man fandt rigtigere, kunde følge med Tiden; der er jo et godt gammelt Ord, der siger, at man skal følge med Tiden men ikke med Strømmen.

Det glædede mig at høre det ærede Medlem Hr. Valdemar Nielsen sige, at der var ingen Grund til at gøre Lærerskolerne kostbarere end nødvendigt. Det var lige straks efter, at det nuværende Ministerium var udnævnt, tror jeg, at jeg saa, at den højtærede Undervisningsminister ved en festlig Lejlighed sagde til Finansministeren, at hun vilde blive ham en dyr Dame. Det var i et festligt Øjeblik, og her har vi et Lovforslag, med Hensyn til hvilket den højtærede Finansminister, hvis det bliver gennemført, ganske sikkert vil komme til at sande, at Forfatteren af det sandelig ikke